

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisni se ne vršajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) \$5.00 na leto, \$2.50 na pol leta in \$1.25 za tri mesece; Chicago in Cicero \$6.50 na leto, \$3.25 na pol leta, \$1.65 za tri mesece, in za inobitnost \$8.00.

Naslov na vsa, kar ima stik s urednikom:

"PROSVETA"

2657-59 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscriptions: United States (except Chicago) and Canada \$5.00 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

"MEMBER OF THE FEDERATED PRESS"

Datum v oklepaju n. pr. (Dec. 31-25) poleg vsakega imena na naslovu pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Pozovite jo pravočasno, da se vam ne ustavi list.

CENE IN DELAVSKE MEZDE.

Kapitalisti znižujejo delavske mezde na dvojen način: Prvič, delavcem plačajo komaj eno tretjino ali dve petini kot mezdo od vrednosti produkta, ki so ga delavci izdelali, ako jih tudi sirovina z obratnimi stroški ne stane več kot eno desetino ali malo več. Drugič, povišajo ceno življskim potrebščinam navadno še enkrat tako visoko, kot so povišali mezdo.

Po končani vojni so kapitalisti vprizorili veliko propagando za odprto delavnico, t. j. za odpravo delavskih strokovnih organizacij, za znižanje delavske mezde, po daljšem delavnega časa in poslabšanje delavnih razmer v tovarnah in podjetjih. Delavskih strokovnih organizacij niso tako razbili, kot so si želeli. Uspeh v tem oziru je bil majhen. Tudi delavnega časa niso mogli podaljšati na deset ur. Ali nekaj jim je le posrečilo. Kaj? V splošnem so potisnili delavski življski položaj nazaj, dasiravno so organizirani delavci še povišali svoje mezde.

Posebno dobro se je posrečilo kapitalistom; da je ostala draginja, ne da bi jim bilo treba povišati mezde neorganiziranim delavcem. Iz tega dejstva se učimo, da dandanes delavci delajo veliko ceneje, kot so delali pred dvanajstimi leti, dasiravno so njih mezde višje, kot so bile pred izbruhom svetovne vojne. In te mezde so najmanj za eno tretjino nižje. O tem se delavci prepričajo, ko svoj zaslužek izpremeje v življske potrebščine, ki jih neobhodno potrebujejo.

To ni prvokrat da se je delavcem znižal zaslužek na ta način. Ko je izbruhnila državljanska vojna, so primanjkovali tudi delavci, ker so krepki delavci odhajali v armado. To je povzročilo, da ni bilo brezposelnih delavcev ob času vojne. Vojna je pa stala denar. Pričeli so izdajati bankovce. Nihče ni vedel, kdo bo zmagal: severne države ali južne. Pričela je padati vrednost denarja. Nastale so dvojne cene, ki so se obračale po tem, če je kdo potreščine plačal v zlatu ali papirju. Delavec je pa jemal svojo mezdo v papirnatih bankovcih. Mezda je bila povišana, ali delavec je kupil s svojo mezdo manj življskih potrebščin, kot pred izbruhom državljanske vojne. Razlika v cenah je znesla 75 odstotkov. Povišanje mezde po imenu je seveda bilo veliko nižje.

Položaj delavcev je bil tako žalosten, da so se morali ti organizirati, ako so hoteli izboljšati svoje življske razmere. Že v onih časih so bili delavci primorani se bojevati za povišanje mezde. Zmagovali so, ker ni bilo brezposelnih delavcev, a položaj je bil slabši kot pred državljansko vojno.

Isto razmerje med mezdami in cenami za življske potrebščine najdemo tudi dandanes. Poleg tega imamo pa še lepo število delavcev brez dela. Na stavki je na obeh premogovniških poljih do 170,000 rudarjev. Kadar ni stavke, vseeno počiva skoraj ena tretjina rudarjev. Nekakšno pred tridesetimi leti, ko se je ameriška industrija pričela hitro razvijati na debelo, so kapitalisti potrebovali rudarje, da so spravili na svitlo premog, ki so ga potrebovali za razvoj jeklarske in železarske industrije in drugih, ki so bile tudi še v povojih. Takrat so pošiljali svoje agente v Evropo nabirati rudarje. Ti so obljubili rudarjem zlate gradove, da so jih spravili v Ameriko. Dandanes so industrije precej dobro razvite, parno silo nadomeščata vodna in električna. Naravno olje in koks nadomeščata premog kot kurivo. To povzroča, da ne rabijo toliko premoga, kot v časih silnega industrijskega razvoja. Posledica tega je zopet, da je vedno veliko rudarjev brez dela.

Tudi v tekstilni in drugih industrijah je vedno velika brezposelna armada v rezervi.

Vzpričo takih razmer morajo delavci zahtevati znižanje delavnika, ako hočejo doseči v primeri z nesnosno draginjo tudi primerne mezde. Dokler velika brezposelna armada ponuja zamašeno svojo delavno moč na prodaj, je nemogoče izboljšati povišanje mezde.

Ameriški delavci ne morejo privoliti, da ostane življski položaj tak, kakršen je, ali da se celo še zniža. To dejstvo logično sili ameriške delavce, da se organizirajo in se z vsami legalnimi sredstvi bojujejo za izboljšanje svojega položaja.

JAVNA GOVORNICA

Glasovi članov S. N. P. J. in čitateljev "Prosvete".

Yukon, Pa. — Redko se kdo oglasi iz te rudarske naselbine. Po neunijskih rudnikih naše naselbine delamo a polno paro. Tudi se delo lahko dobi. Zasluzimo pa malo, tako da ne zadostuje za vsakdanje potreščine tistim, ki imajo velike družine. Zasluzi se od enega do štirih dolarjev za deseturno delo. Premog ni težak. V vozicek ga gre po dve toni, a ko pride na tehtnico, je še lažji, ker vsaj zapišejo tedaj samo eno tono ali še manj. Kjer premog tehtajo, ni dovoljeno nikomur, da bi šel gledat. V slučaju, če ravno kdo izgubi cel vozicek s premogom, mora iti na urad vprašat klerka, dočim je tisti, ki tehta, zaklenjen in ne sme nikdo videti njegovega zapisovanja. Tako se nazadnje zgodi, da tisti, ki kopljejo in nakladamo premog, ne zasluzimo več kakor smo pred vojno in moramo še plačevati smodnik ter druge stvari od družbe po visoki ceni. Kar sami hočejo, vzamejo, saj imajo denar. Bossov pa imamo polovico preveč. Zjutraj začnejo hoditi noter, pa vsak pride a svojim reportom pove, da moramo nakladati velike voziceke. Drugi boss pride očitati, da imamo umazan premog ter da mu je bilo naročeno, da ti pove, da greš domov. Pride preddelavec in izjavi, da ne morejo prodati premoga. Kopljejo ga pa zastojni. Seveda, premogarjev je preveč, pravijo taki, ki ne razumejo ali so pa duševno bolni.

Boss tudi živi pod pritiskom razmer. Misli si, da mora šikanirati ljudi, kajti če tega ne bo sam vršil, bodo drugi. Res nas prihaja pri sedanjem delavniku in novo uvajanih tehnikih preveč. Spodrivajo nas stroji, kjer je bilo včasih dvajset delavcev, jih je danes samo še pet. Zato raste nezaposlenost. Današnji kapitalistični sistem tudi skrbi, da je vedno armada brezposelnih delavcev, ker na ta način je mogoče toliko krutejše jih izrabljati.

Delavcem je treba, da se tudi politično organiziramo. V vsaki naselbini bi morali imeti politično postojanko, da se vadimo v politiki in ko pride do volitev, da ne bomo vedno volili za stare političarje, ki zastopajo v kongresu le interese bogatinov.

Slovenci imamo delavska časopisa Prosveto in Proletarca. Ta dva lista nam odpirata oči, da vemo kako ravnati, da bomo dobili vsaj košček pravice. Nekateri rojaki berejo tudi angleške liste, a večinoma samo kapitalistične, ki so proti delavskim interesom. Ali ni to narobe svet? Proletarec jim je pa prehud list, zato se ga tu boje. V angleškem jeziku imamo tudi liste, kateri zastopajo delavske interese. Tak je na primer "The New York Leader", "Milwaukee Leader", ki ga urejuje s. Berger, in "American Appeal" v Chicagu urejuje s. Evgen Debs. Še več takih socialističnih listov je, ki zastopajo interese industrijskih delavcev in farmerjev.

Pravijo nekateri, da si ne moremo pomagati. Lahko si pomagamo z volinim listom ali z glasovnico prihodnjega jesa pri kongresnih volitvah, ponekod pa tudi pri gubernerskih. Bilo bi res dobro, ako bi v kongres poslali vsaj deset ducatov socialističnih poslancev, ne "delavskih prijateljev". Potem bi si delavci že kaj izboljšali svoj položaj.

Tu se je širila govornica, da po Kuličevi zmagi čez dve leti bo po trgovinah vse poceni. Dve leti sicer še nista potekli po njegovi zmagi, ampak draginja je šla svojo pot naprej, tako da krompir stane že po tri dolarje in pol, moka za kruh pa šest dolarjev za sto funtov. Tako grede gorit tudi cene drugih potrebščin. Dokler bo vladal kapitalistični sistem, bo draginja vedno večja, plače pa male. — Poročevalce. (Opomba uredništva. — Arbitražje je razsodišče. Sporni stranki, to je podjetniki in delavci, izvolita vsaka enako število svojih zastopnikov, kateri zastopniki pa zopet izvolijo svojega predsedatelja. Ti zastopniki skupaj potem glasujejo, kako se reši spor, kar pa največkrat odloči predsedatelj, ker v spornih zadevah sta obe stranki enako močni. Rudarji nočejo razsodišča, ker vedo, da so bili pri arbitražji še vsakrat opeharjeni.)

Farrell, Pa. — Po dolgem molčanju se moram zopet oglašiti. Radi dela se ne morem pritožiti, ker ga imamo dovolj, plača je pa bolj pičila. No, pa saj smo navajeni, da vprašamo za delo, ne pa za plačo. Na plačilni dan se malo popraskamo in si natihem mislimo: Ah, tako trdo sem delal, pa sem tole dobil. No, pa so še dobri gospodje, ki toliko dajo, saj sem jih vprašal za delo, ne za plačo. Moramo se zadovoljiti.

Veste, še toliko so dobri gospodje, da nam še zračunajo, koliko na leto zasluzimo. Koncem leta dajo k čeku listek a številkami letnega zasluzka. Tako nam ni treba beliti si glav in računati. Če bi komu kaj preostalo, je treba pa "inkom teks" plačati, ako hočemo pošteno živeti. Za druge domače potreščine se ne vpraša, če imas ali ne. Človek dela in gara celo leto, a ko mine leto, ni drugega kot žuljava roka in leto smo starejši, a izgledamo pa 10 let starejši. Da pošteno izhajamo, si moramo na vseh straneh pritrpati. Za kaj boljšega še misliti ne smemo. Kdaj bo drugače, je uganka.

Čital sem dopis v št. 2, da vsi naropji tukaj imajo svoje cerkve, samo Kitajci in Slovenci še ne. Tistega pa ni omenil, da li smo tako napredni ali tako nazadnjaški. Če smo sami tako napredni, ni še misliti na boljše, kajti smo predaleč od drugih, a če smo pa tako nazadnjaški, jih tudi ne bomo došli; tako bomo ostali še naprej in garali, dokler bodo hoteli drugi.

Izobraženo delavstvo se rajše peča z vero, nego da bi učilo delavstvo sloge. Ako bomo šli tako naprej, bo treba še čakati boljših delavskih pravic. Opustiti je treba osebnosti. Pustimo vsakemu prepričanje in svobodo, delajmo pa vsi složno in bomo prej kaj dosegli. Cerkvemim gospodim pa tudi ni treba prste vti-kati vmes, kadar se gre delavec boriti za boljši obstanek.

Leto 1926 nam je slabo pokazalo. Društvo "Slovenec" št. 262 S. N. P. J. ima vedno več bolnikov. Enega smo poslali v sanatorij, eden nam je pa umrl, namreč tukaj dobro znani Frank Mavec. 1. januarja je zbolel, 2. jan. smo ga peljali v bolnišnico, 9. jan. pa iz bolnišnice mrtvega, ker je podlegel za plučnico. Star je bil 30 let, doma iz Iga. Pred 13 leti je prišel iz domovine, kjer je zapustil mater, tu v Ameriki pa brata. Mati mu je rekla: Pojdi v Ameriko, sin, da si kaj pomagaš in tudi mene ne smeš pozabiti. Zastonj je mati čakala pomoči od sina. Ko je sem prišel, je bil star 17 let. Skozi 13 let tu je še precej pridno delal, toda udal se je pijači in tako pozabil na obljube revni materi v domovini, le včasih so ga dobri ljudje nagovorili, da je dal kak dolar v pismo za mater, toda bil je redek, dasi je zaslužil precej dobro. Ko je prišel plačilni dan, je bilo komaj zadošti, največkrat je pa še dolžan ostal, dasi ga je večkrat kdo opozoril, naj manj piše in bolj pazi na denar, da bo imel za slučaj bolezni, za kar se pa ni zmenil. Ko sem se z njim peljal v bolnišnico, mi je rekel: Ta prokleta pijača mi je dala, da ne vem, če bom ozdravil. Pritr-dil sem mu, da vsaka bolezen ima vzrok, njegov pa, ker je preveč pil. Tako je bil v devetih dneh zdrav in mrtev. Za društvo je tudi ni dosti brigal, tako če bi drugi ljudje ne plačevali zanj mesečnine, bi bil že zdavnaj ob društvo in bi morali kolektati mlodare, da bi ga sproveli kot človeka v zemljo. Zavarovan je bil za \$250 smrtnine, tako da je komaj zadostovalo, da so se pokrili pogrebni stroški; bilo je sicer vse najceneje. Vseeno lepo. Društvo mu je podarilo lep venec na rakev in tudi mladina, fantje in dekleta so nabrali proste prispevke, da so kupili lep šopek v slovo. Družina Trojar mu je podarila lep šopek, pri kateri je bil večinoma na hrani. Člani so ga spremili na mirodvor, kar je bilo vse najlepšem redu. Predsednik je imel lep govor, med katerim je opozarjal tudi gospodarje, ki imajo koga na stanovanju in hrani, da je njih dolžnost, da spravijo vsakega stanovalca v društvo, ako noče iti, da mu odpovejo hrano in stanovanje. S tem bi se res izognili neljubega kolektanja. Dragi član F. Mavec, počivaj mirno v hladni zemlji. Materi v domovini pa pošalje.

— Ravno sem dobil poročilo iz

ZARJOMET

Dol s prohibicijo!

Bostonski kardinal O'Connell je ožigolal prohibicijo. Rekel je, da katoliška cerkev priporoča in prostovoljno abstinenco, obsoja pa prisilno prohibicijo. V tej zadevi se popolnoma strinjam z njim.

Predpustni karneval v Rima.

Cezar Mussolini se je zopet napihnil po žabje in zapretil Nemčiji z vojno. Dejal je, da tirolski Nemci niso Nemci, temveč germanizirani Italijani, ki se imajo spraviti pod krilo matere Italije. Kaj če bi kdo pogledal v rodovnik Mussolinija in našel, da diktorat ni Italijan, pač pa latiniziran kanibal, čigar očetje so se pripteli v Italijo še predno je legendarna volkulja došla utemeljitelja "večnega mesta" ob Tiberi!

Dober kandidat.

Čitatelj iz San Franciscu mi je poslal izrezek iz "San Francisco Daily News" a sliko nekoga Petra Cassidyja v Los Angelesu, ki je na glasno kot najbolj varčen človek v Ameriki. Mož potroši samo 50c na teden za hrano, stanovanje in obleko. Moje skromno mnenje je, da bi ta človek moral biti čikaški mestni blagajnik.

Protistrah v Montani.

Dragi Zarkomet! Dotični prijatelj, ki je poročal o strahu v Montani, je najbrž vzel mero po sebi. Ker je on velik, je bil tudi strah velik. Lepa mu hvala, ker poroča, da "strah" najrajši hodi okoli tistih, ki se boje za svoje boljše polovice. Tega prej nismo znale, zato nas prav veselil, da se naši možički boje za nas. On se vsekakor ne boji za svojo. — Slovenska soseda italijanske družine, Klein, Mont.

Nova ameriška valuta.

Dnevne vesti o tatvinah pričajo, da tatovi dandanes najrajši kradejo alkoholične pijače. Kadar pridejo v bogato hišo, najprej pogledajo, kje je "mokra roba" iz preduhlih časov. Zlasti staro, pristno žganje je postalo dragocena rariteta, ki kmalu nadkrili suho zlato. Ščasoma dobi-bimo še alkoholno valuto.

domovine iz vsaj Raplevo. Struge. Brat moje soproge, bivši Amerikanec John Francel, je šel dne 4. jan. v gozd podirati bukve. Napol spodžagana bukev se je včehnila štiri metre na dolgo in padla njemu na noge. Zdrobilo mu je nogo od kolena do stopala. Nesreča se je zgodila ob 4. popoldne, ob 7. zvečer so ga šele prenesli domov. Ker so mu šele za prvo silo doma nogo prevezali, je izgubil do tega časa že dosti krvi. Peljali so ga v bolnišnico v Ljubljano drugo jutro ob 5. z vlakom. Zdravniki so ga takoj vzeli na operacijo, ker mu je že poprej dosti krvi oteklo, so mu dali 2 litra umetne krvi. Zdravnik je rekel, če bo do 6. zvečer ostal pri življenju, potem bo dobro. Do 6. zvečer je bil oče pri njem, potem se je pa podal z vlakom domov. Ob 7. je pa umrl. Dobri brat je bil močne postave in priljubljen vsem, priden, star 27 let, oženjen 4 leta. Zapuščal ženo z otrokom, očeta, mater, brata in sestro doma, v Ameriki pa s sestri in brata v Puelu, Colo. Pokopali so ga v Ljubljani, kjer je stal pogreb 5200 K. Če bi ga bili vzeli domov, bi stalo 20,000 K. Dragi brat nam bo ostal v spominu. Lahka mu bo di zemlja.

Naj še opišem nekoliko o Farrellu in Sharonu, ker nekateri godrnjajo, zakaj pišemo o Farrellu, živimo pa v Sharonu. Res smo v Sharonu, ali do Farrella imamo samo korak. To je do sredine ulice, ki dela mejo. Dasi v Farrellu delamo, da iz Farrella dobimo vse potrebno, da imamo tu društvo št. 262 S. N. P. J., kamor vsi gorančani spadamo, da imamo mali slovenski dom, kjer smo tudi delničarji, čemu bi potem zaničevali Farrell? Do danes smo še dosti dobro in složno napredovali. Smo v sredini na hribčku, oni pa v stari naselbini na drugem koncu kot dolajčanje na eni strani in Whitland na drugi strani. Od nas na oba kraja slovenske naselbine je pol ure ali 40 minut. Smo skupaj, pa naj bo delo v Sharonu ali Farrellu. Garati je treba. V Farrellu bomo mali slovenski dom pro-

Ali bi ne bilo imenitno, če bi kdo rekel: "Za tono premoga sem plačal en kvort? Za sveto mase računajo gospud župnik dva štampra!"

Nove kaprice iz Montane.

Cenjeni K. T. B.! Med Ribnico in Roundupom sta se izgubili dve steklenici ruma. Kdor ju zavoha, naj pošlje F. O. B. (full of booze). Ta roba bi prav prišla, ker mislimo prirediti ribniško party. Roza je ribniška kljub temu, da ni suha.

Trunk in "preroki".

Kdo je prerok? Ako se jaz in Trunk postaviva pred staro drevo in mu rečam: "Čujte, g. Trunk, tole drevo prav gotovo pade nekoga dne in zgine, če ga kdo prej ne poseka" — ali sem prerok? Trunk pravi, da sem. On, ki se posmehuje brezkončnosti naravnih sil, veruje v večno življenje dreves... v večno življenje kristjanske vere. Znanost je odkrila, da so vsi verski sistemi s krščanskim vred produkt barbarskega človeštva; vsi so se razvili in vsi izginejo a sveta tako gotovo kakor so izginihi pešeteri pragodi, reke, morja, mesta in narodi. Kakor hitro bodo vere nepotrebne za ustrahovanje in izkoriščanje mase, umrejo naravne smrti. Ti ni prerokovanje kakor ni prerokovanje, če povem g. Trunku, da bo enkrat umrl, dasi mu želim še dolgo življenje.

Last, but not least, nekaj sem le priprerokoval. Ob novem letu sem zapisal v šali, da mi g. Trunk posveti vsak mesec tri kolone. Za januar in februar sem uganil.

Bog in svoboda.

Ko sem šel v Ameriko v letu 1898, mi je bilo 17 let. Edino priporočilo, ki mi ga je dala mati, je bilo: "Jože, ne pozabi na boga". Kmalu sem spoznal, da edini bog v Ameriki je Dolar — in ta je pozabil name in na tisoče nas drugih. Slišal sem tudi že prvo leto mojega bivanja v Ameriki veliko govoriti o svobodi. Nekdo sem vprašal prijatelja: "Ti, Štif, kaj je to res fraj kontra?" — "Šur je fraj kontra", mi je odgovoril, "če nimaš čevljev, lahko bos hodiš". — Jos. Goršek, Oglesbo, Ill.

K. T. B.

dali in z mesecem aprilom pričeli delati novega, večjega. Postavili ga bomo v Sharonu, to je en blok višje od tega sedaj. Imamo dovoljenje in zemljo, katera je kupljena iz profita. 135 delnic je prodanih po \$100. Dom bo moderno zgrajen in bo odgovarjal vsaj sedaj potrebi naselbin Sharon, Farrell in Whitland. Seveda moramo biti tudi mi delničarji, saj so naši delničarji že na Girard, Warrenu, Bessemerju, pa bi tu bližnji ne bili. Kdor pa še ni, pa tudi ne bo pozabil in se zavežel, da če kupi delnico, da pomaga slovenskemu narodu do boljše izobrazbe in da se bo mladina pridržala doma, da se zabava v svojem domu. Odbor je izvoljen, ki bo obiskal tu in vsi bližnje naselbine ter pobiral denar na delnice. Vsi, ki ste malo zaostali s plačevanjem na delnice, zopet pridnite. Kdor ni delničar, naj postane. Slučajno bi morda kdo želel delnico, pa ga nam ni mogoče obiskati in obvestiti. Tak je najlepše naprosen, da mi piše in mu radevolje dam vse pojasnilo glede doma in delnic.

Sedaj zborujemo vsako nedeljo, glavna seja je pa 1. nedeljo v mesecu, kamor so vabljeni vsi člani, kajti precej stvari je na dnevnem redu, ki jih je treba rešiti.

Naznanim tudi, da letos bomo imeli veselice vsakih 14 dni, dokler ne bo dom dodelan. V domu, kamor ste tudi vabljeni mladi in stari, od daleč in blizu.

Pozdravi! — Anton Valentinič, 1059 Sherman ave., Sharon, Pa.

Milwaukee, Wis. — Pozivljam dotično osebo, ki mi je iz West Frankforta, Ill., pisala pismo, da se podpiše, da bom vedela, s kom imam opravka. Oglasi naj se, če sem mu kaj slabega napravila, ampak naj tudi pove svoje ime, potem sem pri volji poravnati, če je kaj slabega od moje strani. Samo podklatiti in nič dokazati je ravno taka čednost kot laž. — Angela Brence, 288 National Ave., Milwaukee, Wis.

Zna stavkarja umrla zaradi stradanja

PRVA ŽRTEV KAPITALISTIČNE TRDOSRČNOSTI

Delavci ne zapustimo svojih tovarišev — rudarjev!

Chicago, Ill. — Brzojavke iz Wilkesbarra, Pa., ki so jih prišli veliki dnevniki, pripovedujejo, da se izprti rudarji na polju trtega premoga nahajajo v velikem pomanjkanju in da se je za to pomanjkanje in bedo, ki se je naselila med njimi, še le uvedelo, ko je umrla mrs. Harrington, žena stavkujočega rudarja v Ashlandu. Pomočnik rudiškega oglednika Sener je rekel, da je prepričan, da je žena umrla zaradi stradanja.

Njen soprog je zapustil Ashland, da dobi delo v kateri drugi industriji. Sener pripoveduje, da je njena hrana obstala v tem, kar je dobila iz kuhinje, ki je bila ustanovljena, da se iz nje kuhajo najpotrebnejšim rudarjem in njihovim družinam. Ampak hrana je še to, kar je tam preostala, dala svojim otrokom, izmed katerih je bil najmanjši star pet mesecev.

Jame v stavkovnem okraju se nahajajo v slabem stanju. Določajo se podstube, stropi padajo dol in hoja po hodnikih in v njih postaja nevarna. Število teh družin med stavkujočimi rudarji se množi.

Veliki kapitalistični dnevniki so priobčili takih vesti, ker imajo usmiljenje do stavkujočih rudarjev in njihovih družin, ampak to, da širijo brezupnost med rudarji in njihovimi družinami, upajo, da se rudarji čimprej udajo in sprejmejo pogoje lastnikov premogovnikov. Da je to resnica, potrjuje izjava Johna L. Lewisa, predsednika rudarske organizacije U. M. W. Lewis se je vrnil v to mesto, da se tukaj ustanovi glavni stan, iz katerega bo vodil križem stavkovnega polja in raztolmači položaj. Preden je šel na govorniško turo, je izjavil, da so poročila o solidarnosti rudarjev na stavkovnem polju ugodna.

Premogovniški podjetniki skušajo s propagando ustvariti nedovoljnost med rudarji, ki so podjetniki izprli, proti vodiljem stavke, ali ta propaganda ne bo imela uspeha. Ravno tako je popolnoma napačna vest, da so podjetniki za konferenco v Wilkesbarru. Zato vest ni najmanjše podlage. To so bile govornice, s katerimi mlajši premogovniški podjetniki nfarbati skrivnost, da so oni za spravo, rudarji pa za nadaljevanje boja.

Položaj na stavkovnem polju je tak, da hočejo premogovniški podjetniki za vsako ceno uvrstiti rudarsko organizacijo in prečeti rudarje v stari suženjski jarem. Delavci! Tovariši! Premogovniški podjetniki ne bodo nikdar dosegli svojega namena, ako delavci store svojo dolžnost in podpirajo svoje tovariše na premogovnem polju, da se jim ne bo treba podati zaradi stradanja njihovih žen in otrok. Delavski družinski oči vidi najtežje, če so njegovi otroci lačni. Ako bi jih hotel nasititi s svojo lastno kruho, bi to izvršil. Ako se delavci udajo, tedaj to store, ker ne morejo več gledati svojih stradajočih žena.

Mary Harringtonova je padla žrtev kapitalističnega sistema. Preponosna je bila kot žena delavca, da bi kot delavka žena dobala svojo bedo na zvon in prejačala, ker je mislila, da so drugi otroci in žene in otroci drugih stavkarjev še bolj potrebni podpore, kot jo je bila ona. Taki velikodušni značaj se najdejo le med onimi, ki se zavedajo, da so izkoriščani in izkoriščani od kapitalistov in se zaradi tega bojujejo za odpravo moderne mezdne suženjstva.

Tovariši, delavci, take žrtve smejo več pasti v tem boju. Rudarji ne bijejo tega boja le zaradi, ampak za vse delavce. Podpirajmo tovariši, delavci, v svoje boje in darujmo vsak po svoji moči. Žena nobenega stavkarja ne sme več umreti zaradi posledic. Naša odločna želja mora biti, izprti rudarji na polju trtega premoga premoga morajo pomagati. To pa lahko dosežemo, ako rudarje podpiramo, dokler ne bodo premogovniški podjetniki udarjeni na njihov denarni

mošnji, da bodo veseli, ako se rudarji zopet vrnejo na delo. Zmaga rudarjev je odvisna le od moralne in materialne podpore vseh industrijskih delavcev. Zato ne odlašajmo s podporo, ampak prispevajmo k zmagi vsak po svoji moči!

DELAVSKE NOVICE

Trdovratni podjetniki izsilili stavko krznarjev.

New York.—Unija krznarjev je izdala referendum radi stavke, v katerem je glasovalo 6702 za stavko, 629 pa proti. Bil je takoj izbran stavkovni odbor, ki se je posvetoval z zastopniki podjetnikov. Zahteve krznarjev so 40 ur dela na teden, 32 ur dela na teden v slabši sezoni, enaki razdelitev dela skozi vse leto, za varovanje proti brezposelnosti kaznovanje podjetnika, ki preloži pogodbo, 25% povznanje mede kakor še druge manj važne zahteve. Podjetniki zahtevajo niso ugodili in so na ta način izsilili štrajk.

Korespondenčni tečaji med delavci.

New York.—Izobraževanje delavcev je resna naloga unij. T izobraževanje pospešujejo tudi korespondenčno, zlasti pa z dopisovanjem, ki se je začelo vršiti v mesečniku Labor Student. Pomenjuje ravnanja Randove socialne šole Lewisa ta delavska izobrazba ne sme služiti samo posameznikom, temveč da služijo kot izobraževalni sredstva razvoju delavskega gibanja, in sicer ne političnem, industrijskem, združnem ali izobraževalnem polju, da bo delavstvo v stanu boriti se proti silam reakcije in plutokracije. Lewis je znan kot socialistični organizator po Novi Angliji, kjer je bil aktiven med La Follettovo kampanjo. Prej je poučeval na filadelfijskem delavskem kolegiju.

Delavci pri New York Central dajo \$100,000 rudarjem.

New York.—Strokovna delavska zbornica New York Central je dvignila sklad \$100,000, s katerim pomaga stavkujočim rudarjem na polju antracita. Četrtnina te vsote je bila že odpisana na Ameriško delavsko federacijo kot nujna pomoč. Organizirani godci v New Yorku so dali tisoč dolarjev, gledališčni igralci \$1000, neki lokal teatarjev \$1200, krojači ženskih oblek pa \$8000.

Stavka za priboritev unije.

Newark, N. J.—Tu se bje hud boj za unijo, v katerem je nad 3,000 delavcev iz tovarne za obleke. Delavci zahtevajo unijo in se pridružujejo organizaciji krojačev. Tretjina podjetnikov je ugodila delavcem že prvi dan stavke.

IZ PRIMORJA

Jubilejna številka ob 50-letnici "Edinosti" je bila mahoma razprodana. Pripravlja se posebno izdanje jubilejne številke na finejšem papirju v formatu ilustriranih listov a članki, ki so izostali iz jubilejne številke. Posebno izdanje pride v prodajo še ta teden.

Na Opčinah so pokopali gospodično Lucijo Furlanovo, uradnico pri "Singerju" v Trstu. — Na Greti je umrl Anton Ferluga, znan kot dober pevec. V Komnu na Krasu je umrl trgovec Jakob Špan.

Italijanska cerkev. — V Istri je vedno več italijanskih duhovnikov, med njimi taki, ki ne razumejo domačega jezika čisto zamejo zahtevajo, da mora biti v cerkvi povsod vse izključno italijansko. Vsi državni in občinski uradi imajo biti italijanski, tako tudi vse pisarne in e-nako mora zakraljevati italijansko tudi po župniščih in cerkva. Kdor se hoče poslužiti kavega urada ali cerkve, naj ve, koga urada ali cerkve, naj ve, da je tam vse italijansko. Priučeni naj se torej italijanskega jezika in v potem bo vse razumel po zika in po cerkvah. Iz raznih uradnih in po cerkvah. Iz raznih uradnih in po cerkvah. Iz raznih uradnih in po cerkvah.

Clovestva bi se začela polahčati blaznost. Verniki bi oblegali cerkve in svetišča. Razuzdanci bi se spravljali k svojim zadnjim orgijam. Vsi oziri bi padli. Ljudje ne bi več spoštovali nobene lastnine. Vse delo bi bilo ustavljenno. To je drugi del prerokovanja: In narodi se bodo morili med seboj... Oni, ki si niso o pravem času nakopičili živeža, bodo začeli u-

Kako si znanstveniki mislijo konec sveta

Leto 1925 je bilo zelo bogato kometov ali repatic. Število onih, ki so jih opazili zvezdoslovci, ni nič manjše kakor dvajset. Že sto let jih ni bilo toliko.

Marsikdo se spominja velikega Halleyjevega komete, ki je maja meseca 1910 letel mimo naše zemlje. Nekateri zvezdoslovci so lakrat dejali, da obstoja možnost, da trči v zemljo in da bo tako za nas uboge zemljane konec sveta. Toda jedro te repatice je k sreči letelo daleč mimo zemlje. Še repaticin rep nas ni smegnil.

Sicer pa stvar ni nevarna, kajti rep take po vsevirju pohajkuje zvezde sestoji iz tako razredčenih plinov, da jih pri prehodu skozi nje ni mogoče opaziti.

Drugače bi bilo seveda, če bi telo komete samo, takozvano jedro, zadelo ob našo zemljo. Nastala bi strahovita katastrofa, ki bi pa bila omejena samo na ono stran zemeljske oble, kamor bi zadel komet. Zemlja je tako težka in solidna, da je v stanu zdržati tudi tak sunek. Škodil bi ji sicer, a razbil je ne bi.

Domneva se, da se je tak slučaj v zgodovini človeštva že enkrat zgodil: komet, ali druga manjša zvezda je trčila ob našo zemljo na ozemlju, kjer se je nahajala velika celina Atlantida in kjer sedaj leži globoka razpoka, ki jo pokriva Atlantski ocean. Stari grški pisatelji pripovedujejo, da je strašen potres uničil to bogato deželo kar na mah, da jo je zalilo morje in da je mnogo mesecev ležala nad tem morjem črna sopolna. Menda so bile to kozmične megle, ki jih je zvezda, ki tam zadela ob zemljo, ali pa letela tik mimo nje, vlekla seboj. Isto pripovedujejo o Atlantidi kameniti spomeniki v Mehiki.

Da dve zvezdi trčita druga ob drugo, niti ni tako redko. Zvezdoslovci so večkrat opazili take slučaje: naenkrat zažari na nebu nova zvezda. To je samo mogoče, ako dve zvezdi trčita. Radi silnega udara nastane taka vročina, da nova zvezda, ki nastane iz obeh starih, prične žareti v svetli luči.

Nikakor ni izključeno, da naša zemlja prej ali slej ne zadene ob kako drugo zvezdo.

In tako bi konec sveta vsaj v svojem začetku odgovarjal prerokovanju svetega pisma, ki pravi: "Znamenja se bodo prikazala na nebu in moči nebeške se bodo gibale..."

Francoski abbe Moreux, ki je napisal že cel kup izredno zanimivih popularno-znanstvenih knjig, nam je v svojem zadnjem delu Les Enigmes de la Science (Skrivnosti znanosti) naslikal, kako bi se videlo približevanje konca sveta:

Neko noč zapazi zvezdoslovec na svetlem zvezdatnem nebu temno točko, ki prej še nikoli ni bila tam. Opazovati to temno, bližajočo se zvezdo je šele mogoče, ko meri njen primer približno eno minuto in trinajst sekund, to se pravi toliko kakor glava bučike. Nekaj dni pozneje bi premer že narastel na eno minuto trideset sekund.

Tedaj bi zvezdoslovec vedel s matematično natančnostjo, da bo konec sveta točno v tristo štiri in štiridesetih dneh. A nihče izmed ljudi o tem še ne bi bil obveščen.

Tri mesece po prvem opazovanju temne zvezde v teleskopu pa že ne bi bilo več mogoče stvar skrivati občinstvu. Črna zvezda bi bila že vidna prostemu očesu. Dosegla bi svetovni prostor, po katerem se kreta planet Neptun.

Od tega trenutka naprej bi se zemlja ne vrtila več pravilno. Dolgost dni in noči ne bi več odhvarjala časa, ki bi ga kazale naše ure. Zvezdoslovcem bi bilo tako onemogočeno vsako računanje.

Clovestva bi se začela polahčati blaznost. Verniki bi oblegali cerkve in svetišča. Razuzdanci bi se spravljali k svojim zadnjim orgijam. Vsi oziri bi padli. Ljudje ne bi več spoštovali nobene lastnine. Vse delo bi bilo ustavljenno.

To je drugi del prerokovanja: In narodi se bodo morili med seboj... Oni, ki si niso o pravem času nakopičili živeža, bodo začeli u-

mirali od glada. Srečen tisti, ki se bo lahko skril s svojo zalogo na samotnem kraju! Ne bo videl strašnih morij in pobojev.

Stiri in trideset dni pred trčenjem temne zvezde, apokaliptične pošasti, in našega solca, bo črna zvezda že došla do Jupitra. Urana in Neptuna bo že prej potegnila nase... Izgledala bo tako velika kakor tretjina lune. Videla se nam bo kakor nova luna na našem nebu. Svetlobo bo dobivala od našega solca. Tu in tam pa bo vstajal iz te nove zvezde ogenj, ki bo akosi razpoke, nastale na njeni skorji bruhal na dan.

Tedaj bo naše solnce samo izgubilo svoje ravnotežje, iz njega se bodo pričele dvigati protuberance, dolgi ograjeni jeziki, ki bodo lizali planet Merkur. Na naši zemlji bo nastajala vedno strašnejša vročina. Ograje bo prenasličena z elektriko. Nprestan bo strahovito treskalo...

In tu pride konec; nova zvezda se združi v gigantičnem udarcu s solncem; nastane strahovita vročina, ki napolni vse osolinje...

Toda tega zadnji naši potomeci še ne bodo več doživeli, končani bodo še nekaj dni prej.

Na nekem planetu ozvešnja Vege bo pa kak zvezdoslovec morda zabeležil sledeče:

"Solnce (zvezda šeste velikosti), ki se je približevalo našemu ozvešnju, je naenkrat pričelo nenavadno močno svetiti. Nova zvezda je spremenila svojo smer in hiti sedaj proti Kriku Juga."

In novine na oni zvezdi morda te novice ne bodo beležile, tako se jim bo videla malo važna, malenkostna.—Po "Jutru."

Vesti iz Jugoslavije

Sijajna zmaga srušenega delavstva v Guštanju. Obinske volitve v Guštanju 17. januarja so pokazale, da je združen proletarijat povsod na pohodu, da povsod zmaga. Nasproti meščanskemu bloku, v katerem so bili najzagrizenjši klerikalci poleg najrditejšega demokrata, najgrši nemčur in avstrofilac poleg najvnetejšega jugoslovenskega supernationalističnega frontuna, je stala sklenjena orjuna razredno zavednega delavstva z leve in desne. Ta sklenjena fronta je porazila in pogazila to čedno družbo. Naša kandidatna lista je sijajno zmagala.

Naši sodrugi so dobili pri volitvah 13 mandatov, vse ostale, v tem fazoznem, vnebovpljočem bloku združene stranke, pa samo 4 mandate!

Tako je odgovoril zavedni Guštanj na naš poziv, tako zmago je vsepovsod delavska enotnost, delavska razredna revolucionarna zavest!

Guštanjski šupan se bo volil iz vrst naših sodrugov. Absolutna večina v guštanjskem občinskem svetu je naša!

Prošli so časi zmed, nerganja in oklevanja, delavstvo stopa znova zmagovito na plan. Kdor bo skušal ustaviti ga, ali motiti v tem njegovem silnem enotnem pohodu, bo neusmiljeno pogazen.

Vse kaže, da je naša politična smer pravilna, da odgovarja njeni potrebi, da sloni na objektivni, pravilni presoji položaja. Proletarijat se je združil, in evo, že zmagujemo, še se zvija vsa gadja zalega naših odkritih in prikritih sovražnikov.

Cerkev je bila vedno arditna sovražnica eksperimentalne fizike, in to ne brez poviada. Fiziki so s svojimi poizkusi lahko tekmovali z duhovščino, kateri so bili pridržani "čudeži". Vnel se je takoj spočetka oster boj, ki je segel celo do živali. L. 1601 je bil v Lizboni sežgan neki človek, ki je zdrsiral svojega konja.

Pogozdovanje v hrvatskem Primorju. — Kakor poročajo s Sušaka, se pripravljata tam kaj velika akcija za pogozdovanje vseh goščav v tamkajšnji okoličnici. Dela se bodo udeležile šole na ta način, da bo vsaka šola zasadila svoj posebni gaj. Prvi tak gaj zasajajo te dni v Dragi pri Sušaku.

Dubrovnik ima 12,000 prebivalcev. — Leta 1924, je imel Dubrovnik 11,636 prebivalcev. Tekom lanskega leta se je število prebivalstva pomnožilo za 312 in ima sedaj približno 12,000 prebivalcev. Hiš ima 1730. Tujski promet se lepo razvija. Lani je prišlo v Dubrovnik 23,260 tujcev — 19,169 iz Jugoslavije, ostali pa iz inozemstva.

Vezuvski pepel v Liki. — V zadnjih viharjih dneh, ki so vladali v Italiji, pa tudi v naši državi, je padala v Liki v soboto in nedeljo ledena sodra rumenkaste barve, ki je napravila utis, da je s prahom posuta. Profesorji gimnazije v Gospiću so soro mikroskopično pregledali in ugotovili, da vsebujejo posamezna zrnca pepel. Verjetno je, da je bil to Vezuvski pepel, katerega je močni jug, ki je vladal v velikih višavah, zanesej tudi v naše kraje.

Teška železniška nesreča se je pripetila v terek blizu Siska na progi Zagreb-Beograd. Pobjestnik Ivan Šiprak, ki se je z vpreženim vosom ponoči vračal iz Odra, je na železniškem prehodu krenil na progo ter se po tiru vrazil proti Sisku. Pred postajališčem Greda ga je v temni noči zagrabil osebni vlak. Konji so bili težko poškodovani, voz popolnoma razbit, Šiprak pa je ostal na mestu mrtev. Kolesa lokomotive so mu odrezala levono in levo roko. Ponesrečenec je oče 7 otrok.

S polja vede.—Nove iznajdbe in odkritja

Vročarki za uničenje letal odkriti v Rusiji. — Risanje na radio. — Nevo zdravilo zoper tiflisa. — Nova izjava, da je rak pododvoalen.

Lenjograd, Rusija, 9. febr. — Profesor A. N. Bojka je iznašel aparat, ki s pomočjo refleksije meče močne vroče žarke, s katerimi je močno uničiti letala in zrakovne v zraku. Aparat lahko vrže valove vročine 25 milj daleč s majhno izgubo sile. Bojka pravi, da njegova iznajdba daleč nadkriljuje misteriozno Matthewsovo "hudičeve žarke". Iznajdba bo dal ruski rdeči armadi.

Washington, D. C. — C. Francis Jenkins, znani radio ekspert, poroča, da je izumil sistem risanja na radio. Oddajni aparat vrže zemljevid, karikature ali katero drugo risbo v zrak in oddajni aparat jo reproducira na plošči.

Berlin, Nemčija. — Dr. S. Bergel iz farmaceutičnega zavoda berlinske univerze je odkril novo in revolucionarno zdraviljenje sifilisa. Novo zdravilo je serum, ki pomnoži krvna telesca, katera pobijajo bacile. Poskušnja se je dobro obnesla.

Chicago, Ill. — Miss Maud Sliye, pomožna profesorica na medicinski fakulteti čikaške univerze, poroča, da je po svojem dolgem proučevanju in eksperimentiranju na 50,000 miših — eksperimentirala je 16 let. — prepričana, da rak ni nalezljiva bolezen, pač pa pododvoalen. Ona pravi, da se podvrženost kakor odpornost napram tej bolezni podeduje. Ljudje, ki so podvrženi raku, dobe bolezen, kadar se razbolijo mišična vlakna podvrženega organa.

Albany, N. Y. — Državna komisija za konzerviranje naznanja, da se je zvedenec školjk posrečilo udomačiti divjo ostrigo.

Ali želiš znati pravilno pisati in čitati angleško? Naroči si "Slovensko-angleško slovnico", katero je izdal in ima na prodaj Književna matica S. N. P. J.

HAZRO

Zbližanje fašistov in Vatikana. — Fašistovski list "Popolo d'Italia" je te dni objavil na naslov Vatikana članek, ki dokazuje, da stremi italijanska fašistovska vlada po zbliznanju z Vatikanom. Članek naglašja, da je fašizem vedno kazal spoštovanje in vdanost napram sv. stolici, da ata bliž križi in verouk zopet uvedena v šole in da so bile javne cerkvene ceremonije zaščiten. Fašizmu je uspelo premagati duh antiklerikalizma in framasovstva, ki je desetletja vladal v Italiji. V znak zahvale pa se je osnovala stranka katoličanov, ki zahteva svobodo tiska, katere ni kongregacija indeksa nikdar dovoljevala. List pravi, da Vatikan slabše postopa s katoliškim fašizmom kakor pa s prejšnjimi protiklerikalnimi vladami, česar so vsakakor vzrok intrige nekoga kardinala rimake kurije, ki skuša prepričati zbliznanje Italije in Vatikana. Iz pisave fašistovskega glasila je dovolj jasno razvidno, da si italijanski fašizem in Vatikan pridno namigavata in da se čim dalje bolj približujeta tudi oficijelnemu skupnemu obljemu. Kakor znano, je papež uklonil organizatorja katoliške stranke dona Sturzo, sedaj preostaja samo še, da stranko raspusti ter blagoslovi fašiste kot zaščitnike vere, cerkve in pravice.

Slavni zvezdoslovec Kopernik, ki je živel od 1473—1543, je doživel tudi žalostno usodo, da se je vse obrnilo proti njegovemu "heliocentričnemu sistemu", to je teoriji, da se zemlja vrti okoli solca. L. 1616 so postavili njegovo knjigo o omenjenem sistemu na indeks prepovedanih knjig. Zanimivo je, da je kongregacija indeksa dovolila šele l. 1822 tiskanje knjig, ki so pisale o kroženju zemlje okoli solca. Do tedaj se je za varne kristjane vrtele solnce okoli zemlje. Zoper Kopernika je nastopil poleg papeža celo Luther, ki mu je očital, da je njegova teorija bedastoča. Svoje mnenje je utemeljil s tem, da je po sv. pismu Jozua ustavil solnce in ne zemlje.

NAENANILO!

Naše naročnike, člani in nečlane bo obiskal naš potovalni zastopnik FRANK LUKANČIČ iz Penova, Pa., v državi Pennsylvaniji, W. Virginiji in deloma v državi Ohio. Pooblaščen je pobirati naročnino, oglašje, prodajati knjige Književne Matice S. N. P. J. in vse stvari, ki se tičejo lista Prosveta. Članom in rojakom priporočamo, da mu gredo na roke in mu pomagajo pri agitaciji za razširjenje lista Prosveta. Brat Anton Jankovič bo obiskal naročnike in rojake v državi Ohio in deloma v državi Pa., zakar ga isto tako priporočamo rojakom, da se naroče na list Prosveta in poravnajo svojo naročnino za list Prosveta in si naroče knjige od njega. Nadalje opozarjamo naše naročnike, katerim je potekla naročnina, da isto ponovijo pri svojih društvenih tajnikih ali drugih naših zastopnikih. Ali naj pošljejo naravnost listu Prosveta. — Filip Godina, upravitelj.

Agitirajte za "Prosveto"!

Krasen spomin je

Zgodovinska spominaka S. N. P. J. knjiga

"AMERIŠKI SLOVENC"

Knjiga je ilustrovana z nad 200 slikami, obsega 682 strani, je krasno trdo vezana v plavih platnicah in ima zlata črke besedilo na hrbtu, ter krasen sliat znak S. N. P. J. na sprednji platnici. Sobotje in sestre S. N. P. J., ter drugi rojaki, knjiga je prvovrstno delo in na finem Star English papirju tiskana. Naročite takoj!

Cena je \$5.00
s poštnino vred.

Naročnino pošljite na upravnništvo Prosveta, 2667 So. Lawndale ave., Chicago, Ill.

Naročite lahko tudi ZAPISNIK 8. REDNE KONVENCLJE SNPJ., mehko vezan, cena 50c

John Golob: PEČLAR

Bilo je ravno o božiču, ko sem prišel z dela. Zunaj je škripalo pod nogami, okrog ovratnika se je nabiralo ivje. Pravcata zima.

Po vstopu skozi vrata je bil prvi pogled na peči še veliko bolj mrzli kakor jaz. Misel je ušla za sodelavci, ki pridejo k topli peči in jih doma čaka večerja.

Po povratku pa razočaran gledam v prazen lonec. Kaj bom jedel? Lonec je prazen, samo sopara še prihaja iz njega.

Nekdo potrka na vrata. Prosto! Ves potr in resnega obraza vstopi moj vedno nepristranski prijatelj.

"V mestu sem si mislil dati striči lase, pa mi baba ne privoščila. Kadar hočem kaj zase, je tako ogenj v stehi, nji pa ni nikoli dovolj.

"Ti tako govoriš, ki nimaš skušenj. Rad bi videl, da bi bil tudi ti oženjen vsaj par mesecev. Potem bo zopet: Pečlarija ta, priljubljena!"

zadet kot je ta. Ti si srečen, Jože, ki nisi oženjen... Kar zavidam vas pečlarje. Ne vem, zakaj le nekateri ljudi zadane kruta usoda in nas trpinči.

Gledal sem pripovedujočega, ki je kar vrel iz njega tožb. Skoraj smilil se mi je, ko je razlagal svoje muke.

"Drugi tako mislijo, kajne," mi je rekel. "Saj napram drugim tudi je dobra. Z mano je pa kakor pes z mačko..."

"Jaz pa mislim, da to ni vzrok. Ti moraš pokazati, da si vreden časti vsega sveta, ne samo nje.

"Mogoče, mogoče," sem ugovarjal. "Ampak jaz vendarle verjamem, da šele takrat prične popolno življenje, ko se z žensko poročila. Ona pa je taka, kakor jo mož nauči.

"Ze zopet klepečeš, ko ne veš, kaj. Ako bi bila moja le polovico mojih lastnosti vzela, bi bil iz srca zadovoljen. Ali kaj takega se ne pripeti. In če si res kaj takega zmožen, zakaj se ne oženiš? Strahopetec si in poguma ti manjka."

Kje imaš nevesje? Ne delaj računov brez krčmarja (neveste). Miali so romale od hiše do hiše, od stare do mlade, od mlade do stare, pa pri nobeni se niso moge ustaviti.

Samotarjevo srce je rahlo zapretetalo, orahljalo se je in bi onemoglo pri pogledu na nežno bitje.

Ostal sem sam in začel premišljevat tisto kot že tolikokrat — radi ženitve. Vedel sem, da Pristav govori resnico in mi želi edino dobro, a če si človek kako stvar zaželi, je že tako, da se težko obrne v drugo smer.

Človek v resnici ni nikoli zadovoljen. Bogatemu dela preglavice kapital, siromaka je strah pred bodočnostjo. Oženjen ni zadovoljen in samec tudi nisem.

Zvenki! Zvenki! Mož je! Tako resno sem pogledal po svoji pečlariji kakor so bile v tem trenutku resne moje misli.

Dvokrat, mož! Pozdravljeni vsi kuharji, oženim sel. Ugovoril sem tako na glas, da sem se zbal, če me kdo sliši. No Jože, sem si mislil, zdaj si pa ženin.

ITALJANSKE HARMONIKE DA SKUPAJ DOBRO PIVQ, PIŠI PO NAŠE PRODUKTE.

Imamo v zalogi slad, hmelj, sladkor in vse druge potrebščine. Poskusite in se prepričajte, da je doma pri nas kuhani vado la najboljši in najcenejši.

FRANK OGLAR, 6401 Superior Avenue, Cleveland, O.

ITALJANSKE HARMONIKE DA SKUPAJ DOBRO PIVQ, PIŠI PO NAŠE PRODUKTE.

Imamo v zalogi slad, hmelj, sladkor in vse druge potrebščine. Poskusite in se prepričajte, da je doma pri nas kuhani vado la najboljši in najcenejši.

FRANK OGLAR, 6401 Superior Avenue, Cleveland, O.

NAJVEČJA RAZPRODAJA NA SVETU

14 KOŠOV OBEŠAJOČA PRVOVSTVNA SPALNIŠKA OPREMA VREDNA \$12.50, ZA TO POSEBNO RAZPRODAJO ČE PRILOŽITE SPODNJI KUPON, SAMO \$8.50.

1) 4 košovi prvovrstne posteljne pokrivala kot naših, tkanje iz finega bombaža, bela, trdna obrabljena in s krasnim obrisom. Da se pravi in bo trajala leta. Velikost okrog 72x84 palcev.

ZASTONJI KUPON ŠT. 600 VREDEN \$8.00 ZASTONJI

ADAMS MAIL ORDER CO., MADISON & UNION STS., DEPT. 837, CHICAGO, ILL.

MOŽJE TU JE NEKAJ IZREDNEGA!

1. Krasna poseljena lepota ura, ima fino ulikano slezonske vrste kolesje. Tenke vrste in krasno izdelana, drži pravi čas in jamčena za več let.

2. Pravi importirani topolmer v obliki hišice, ki vam kaže vreme od 5 do 24 ur v naprej.

3. Krasni poseljeni prstan s vašimi črkami engraviran. Vi boste ponosni nositi ta lep prstan na vašem prstu.

4. Najnovejši patentiran stroj za lase striž. S tem lahko obstržete sami svoje lase kot bi se kompirjali in prihranite hrane stroške.

5. Fina importirana denarnica, krasno vezana s ogledalom od zgoraj.

6. Pravi importirani topolmer v obliki hišice, ki vam kaže vreme od 5 do 24 ur v naprej.

BARGAIN NOVELTY CO., 747 E. Weyne Ave., Dept. 48, Chicago, Ill.

Dvanajst let v samostanu

Spinal Joseph McCabe, bivši frančižkan in profesor v ameriški. Prevajal A. K.

(Dalje.)

Malo je dijakov bogoslovja in svetega pisma, ki bi prisostvovali tudi predavanjem o orientalskih jezikih.

Poleg tega imajo tečaje za učenje sanskrita, perzijskega, kitajskega in drugih jezikov. Imajo tudi tečaje v literaturi skoro vseh evropskih jezikov ter latinskih in grških klasikov.

Predstojnik mi je nazočil, da vzajem tečaj v hebrejščini pod učiteljem M. Van Hoonackerjem. Tako sem začasno pretrgal podučevanje filozofije in se podal v samostan našega reda v Louvainu.

Tečaj v hebrejščini kakor tudi kritiko svetega pisma je imel Hoonacker, zmožen učitelj, ki je napadal (bolj s pogumom nego uspehom) velikega Kuenena.

ke razprave. Kakor je profesor predaval, je vsak hital zapisovat (učnih knjig ni bilo) in se je prizadeval zbrati čimveč podrobnosti, da bo zadostovalo za skušnjo.

V privatnem razgovoru sem spoznal, da je profesor zelo uljuden. Večkrat mi je pripovedoval o težavnosti svojega položaja pri učenju o kritiki čez sveto pismo, ker nas je cerkev pustila brez vsake jasno določene doktrine o svojstvu in obsežnosti navdahnjenja "vzlic modernim veri v razsodnost.

Profesor sirsčine in deloma tudi svetega pisma je bil mož čisto drugačnega tipa. Bil je stari monsignor Lamy, odličen učenjak v sirsčini, toda slab učitelj in poleg tega so bila tudi njegova mnenja glede svetega pisma zastarela.

Tretji moj profesor je bil monsignor Mercier. Bil je fin in simpatičen gentleman, pa tudi eden najbolj zmožen razlagalcev katoliške filozofije.

NA PRODAJ JE

malo posestvo v Dolnji stari vasi št. 21, pošta St. Jernej na Doljenjakem. Posestvo obstoji iz velike zidane, z opeko (Falziegel) krite hiše, ene lesene hiše, dveh njiv, dveh host, enega travnika in dveh parcel vinograda.

NAROČNIKI POZOR!

Znamenje (Jan. 31-1926) pomeni, da vam je naročnina potekla ta dan. Ponovite jo pravočasno, da vam lista ne ustavimo. Ako lista ne prejmete, je mogoče vstavljen, ker ni bil plačan.

Naši zastopniki so vsi društveni tajniki in drugi zastopniki, pri katerih lahko plačate naročnino.

Naročnina za celo leto je \$5.00 in za pol leta pa \$2.50. Člani S. N. P. J. doplačajo za pol leta \$1.90 in za celo leto \$3.80.

Za mesto Chicago in Cicero za leto \$6.50, pol leta \$3.25, za žlane \$5.30.

Za Evropo stane za pol leta \$4.00, za vse leto pa \$8.00.

Tednik stane za Evropo \$1.70. Člani doplačajo samo 50c za poštnino.

Naročnino lahko tudi sami pošljete na naslov: UPRAVNIŠTVO "PROSVETA" 2657 S. Lawndale Ave. CHICAGO, ILL.

(Dalje prihodnjik.)